

Πλεύση ελευθερίας: μια βολική πολιτική «σφήνα» για το σύστημα

Του Στέλιου Φαζάκη

Εθνικισμός, «ούτε αριστερά ούτε δεξιά», συγχρωτισμός με την άκρα δεξιά

Η είσοδος στη Βουλή της Πλεύσης Ελευθερίας και της Ζωής Κωνσταντοπούλου με τις εκλογές της 25ης Ιούνη είναι το “παράπλευρο” αποτέλεσμα άλλης μίας σημαντικής, έμπρακτης βοήθειας του μιντιακού κατεστημένου στον Μητσοτάκη και την κυβέρνηση της ΝΔ. Η προώθηση του συγκεκριμένου κόμματος με προνομιακή μεταχείριση από τα ιδιωτικά κανάλια έγινε ξεκάθαρα βάσει σχεδιασμού και σε συνεργασία με τη ΝΔ για να χτυπηθεί ο ΣΥΡΙΖΑ και δευτερευόντως το ΜΕΡΑ25. Το σχέδιο πέτυχε. Το ποσοστό του 2,89 των εκλογών του Μάη έφερε το σχεδόν ανύπαρκτο μέχρι πρόσφατα κόμμα κοντά στην είσοδο του στη Βουλή και τον Ιούνη, παίρνοντας πέντε χιλιάδες λιγότερες ψήφους (165.000), εξασφάλισε ένα ποσοστό 3,17% και είσοδο στη Βουλή με 8 έδρες. Οι ψήφοι αυτοί προέρχονται κυρίως από δυσαρεστημένους ψηφοφόρους των παραπάνω, αλλά όχι μόνο...

Η γνωστή συνταγή

Στις κρίσιμες εκλογικές αναμετρήσεις του 2015, είχε ακολουθηθεί από τους καναλάρχες μια παρόμοια μέθοδος. Τότε, για να αντιμετωπιστεί η μεγάλη άνοδος του ΣΥΡΙΖΑ και να διοχετευθεί αλλού, με ασφάλεια η «οργισμένη ψήφος», αναγκάστηκαν να δημιουργήσουν το «Ποτάμι» του φερέφωνού τους

Σταύρου Θεοδωράκη. Και εκείνο το εγχείρημα είχε πετύχει. Το «Ποτάμι» μπήκε στη Βουλή τον Γενάρη του 15, με ποσοστό 6% και 17 βουλευτές. Στην πραγματικότητα το Ποτάμι ήταν μία πετυχημένη διακαναλική εκπομπή με μικρό κόστος και μεγάλη απήχηση. Στα χρόνια που ακολούθησαν, το κόμμα έπαψε να είναι χρήσιμο και διαλύθηκε τελικά το 2019, με τα μέλη του να βολεύονται σε ΝΔ και ΠΑΣΟΚ.

Τώρα, στις εκλογές του 2023, δε χρειάστηκε να γίνει όλη αυτή η προσπάθεια. Επιλέχθηκε το κόμμα της Κωνσταντοπούλου. Η “Πλεύση Ελευθερίας” ενώ δεν υπήρχε πουθενά, τουλάχιστον την τελευταία τετραετία σαν να είχε αναστείλει τη λειτουργία της, ξαφνικά εμφανίζεται οριακά εκτός Βουλής τον Μάη και “ρυθμιστής” της εκλογικής αναμέτρησης της 25ης Ιούλη.

Γιατί τα ΜΜΕ «αγάπησαν» τη Ζωή;

Η Κωνσταντοπούλου αποχώρησε από τον ΣΥΡΙΖΑ μετά από τα γεγονότα του καλοκαιριού του 2015, ιδρύοντας λίγους μήνες αργότερα το δικό της κόμμα. Ήταν λογικό, όπως και για όσους έφυγαν τότε, η κριτική της να είναι σκληρή και να στρέφεται ενάντια στη μνημονιακή πλέον κυβέρνηση Τσίπρα. Για την “Πλεύση Ελευθερίας”, όπως και για το “Μέρα 25” του Βαρουφάκη, η σκληρή και σχεδόν αποκλειστική κριτική στον ΣΥΡΙΖΑ ήταν καθοριστικό, ταυτοτικό ζήτημα και παραμένει μέχρι σήμερα τέτοιο, όσο τα δύο αυτά κόμματα παραμένουν προσωποπαγή, αδυνατώντας να γίνουν φορείς μιας ευρύτερης, συμπαγούς πολιτικής ταυτότητας. Το “Μέρα 25” έχει προχωρήσει περισσότερο, γιατί κατάφερε να έχει κοινοβουλευτική παρουσία και πρόλαβε να σχηματίσει κομματικές δομές και στελέχη. Παρ’ όλα αυτά, έχει ακόμα την ανάγκη να επανέρχεται ξανά και ξανά στα αιτήματα του ‘15 για να συσπειρώνει τους οπαδούς του, γι’ αυτό και χρησιμοποιεί στην καμπάνια του το μισο-συριζαίικο σύνθημα “Πρώτη Φορά Ρήξη”.

Η “Πλεύση Ελευθερίας” έμεινε πίσω. Παρέμεινε το “κόμμα της Ζωής” και συνέχισε να επιτίθεται στον ίδιο “εχθρό”, τον ΣΥΡΙΖΑ, που εν τω μεταξύ έχασε την εξουσία το 2019. Μία από τις ελάχιστες παρεμβάσεις της Κωνσταντοπούλου που ακούστηκαν

κατά την περίοδο διακυβέρνησης της ΝΔ ήταν σχετικά με το σκάνδαλο Novartis και βέβαια οι καταγγελίες της αφορούσαν τον ΣΥΡΙΖΑ και τις συναλλαγές του με δικαστικούς λειτουργούς. Γι' αυτό βρέθηκαν κανάλια για να τις εκφράσει. Αυτός ήταν και ένας από τους λόγους για να "θυμηθεί" το κατεστημένο την "Πλεύση". Η ΝΔ ήθελε να προκαλέσει διαρροή ψήφων και στον ΣΥΡΙΖΑ και στο ΜΕΡΑ 25. Ιδανικά κρατώντας και τους δύο «μικρούς», Ζωή και Γιάννη, εκτός Βουλής. Στη χειρότερη περίπτωση μάλλον πιστεύουν ότι αν η "Πλεύση" μπει στη Βουλή, θα είναι μια αξιωματική αντιπολίτευση απέναντι στην αξιωματική αντιπολίτευση.

Όμως το σύστημα "αγάπησε" τη Ζωή όχι μόνο για το αντι-ΣΥΡΙΖΑ μένος της. Το κόμμα αυτό, μέσα από την έλλειψη πολιτικής εστίασης και έναν πανικόβλητο οπορτουνισμό, ανέπτυξε πολιτικά χαρακτηριστικά που το εντάσσουν πλέον στον εθνικιστικό χώρο με απεύθυνση σε "αγανακτισμένους και οργισμένους" πολίτες που θέλουν τη "Ζωή στη Βουλή για να τους κάνει άνω-κάτω". Η Κωνσταντοπούλου, ακολουθώντας την αντι-ΣΥΡΙΖΑ γραμμή της, πήρε μέρος το 2019 στα συλλαλητήρια για το "Μακεδονικό", πλάι-πλάι με φασίστες, ακροδεξιούς και λοιπούς "πατριώτες".

Πλέον το κόμμα της περιλαμβάνει και τέτοιο κόσμο και η επικεφαλής δεν έχει κανένα πρόβλημα με αυτό, όσο παραμένει η ίδια στην ηγεσία. Ακόμα και σε εκδήλωση της ακροδεξιάς "Ένωσης Αποστράτων Αξιωματικών" πήγε και μίλησε η Κωνσταντοπούλου. Στο πρόγραμμά τους μπαίνει ακίμα και η επέκταση των χωρικών υδάτων στα 12 μίλια. Μια πλεύση ελευθερίας στα βουρκόνερα με θέση "ούτε δεξιά ούτε αριστερά, μόνο πατριωτικά" και φρασεολογία που χρησιμοποιούν ακροδεξιά κόμματα, όπως η "Ελληνική Λύση" και η "Νίκη".

Κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης Μητσοτάκη, καμία κριτική παρέμβαση δεν έγινε από τη Ζωή για τη νεοφιλελεύθερη πολιτική που ακολουθήθηκε. Καμία συμμετοχή σε κοινωνικούς αγώνες και διεκδικήσεις για ό,τι συνέβη τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Θα μπορούσε αν ήθελε, έστω μόνη της, έστω ως "προσωπικότητα". Έχει απαρνηθεί όμως πλήρως το Αριστερό της παρελθόν, "κλείνοντας το μάτι" στον Μητσοτάκη και τα ΜΜΕ. Έβγαινε και

έλεγε ότι η κυβέρνηση κάνει ό,τι μπορεί για την πανδημία και ζητούσε την πιο ενεργή συμμετοχή της εκκλησίας. Ακολούθησε και το “κίνημα” των αντιεμβολιαστών για να πάρει κάτι και από εκεί.

Πώς λοιπόν να μην προτιμήσει το σύστημα την Κωνσταντοπούλου που είναι τόσο “στα μέτρα του”;

Είναι ακριβώς η γραμμή που επιδιώκουν. Μια κριτική ανώδυνη που δεν αμφισβητεί το νεοφιλελεύθερο – εθνικιστικό οικοδόμημα. Τι θα ψήφιζε μια Κωνσταντοπούλου στη Βουλή για τον φράχτη του Έβρου, τα Rafale και τα F35; Το μεταναστευτικό; Σίγουρα πιο δεξιά και από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Αρχηγικός αυταρχισμός

Η συμπεριφορά της Κωνσταντοπούλου απέναντι στους υπόλοιπους-ες συνυποψηφίους του κόμματός της δείχνει και την ιδιοκτησιακή λογική πάνω στην οποία χτίστηκε όλο αυτό. Δήλωσε ότι «ο προπονητής αποφασίζει για την ομάδα», αποκλείοντάς τους από εκλόγιμες θέσεις και βάζοντας ανθρώπους της αρεσκείας της και της οικογένειάς της. Ταυτόχρονα στέλνει «καρδούλες» για να φανεί και η ευαίσθητη πλευρά της...

Η συμπεριφορά αυτή, με τις επακόλουθες καταγγελίες των μελών που αποχώρησαν (κυρίως γυναίκες υποψήφιοι που είχαν βγει πρώτες στο κόμμα) μάλλον επηρέασε αρνητικά τους ψηφοφόρους και η “δυναμική” του κόμματος υποχώρησε. Κατέπεσε και η δήθεν φεμινιστική στάση της Κωνσταντοπούλου, που δε δίστασε να καρατομήσει τις συνυποψήφιές της.

Η πολιτική «τερατογένεση» της «Πλεύσης Ελευθερίας» δεν αφορά μόνο αυτό το μικρό κόμμα και ένα μικρό ποσοστό ψηφοφόρων. Έχει τη βάση της στην ήττα της Αριστεράς από το 2015 και μετά και την επέλαση του νεοφιλελευθερισμού σε ελληνικό και διεθνές επίπεδο. Πληρώνουμε την καπιταλιστική κρίση που μεταφέρεται στους λαούς και βρισκόμαστε σε κατάσταση υποχώρησης από εργατικά, κοινωνικά κεκτημένα. Οι αστοί έχουν καταφέρει να

μοιάζουν οι διεκδικήσεις μας μη ρεαλιστικές, ενώ ταυτόχρονα
γιγαντώνουν τον εθνικισμό και τις ιμπεριαλιστικές συγκρούσεις.
Μόνη διέξοδος παραμένει η αλληλεγγύη και οι εργατικοί αγώνες.